

Domovská stránka>Právne predpisy a judikatúra>Vnútroštátne právne predpisy

Prebiehajúce postupy a konania v oblasti civilnej justície, ktoré sa začali v prechodnom období, budú podľa práva EÚ ďalej prebiehať. Na portáli elektronickej justície budú na základe vzájomnej dohody so Spojeným kráľovstvom príslušné informácie týkajúce sa Spojeného kráľovstva uverejnené do konca roku 2022.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Swipe to change

[angličtina](#)

Vnútroštátne právne predpisy

Na tejto stránke sú uvedené informácie o práve a právnych databázach v Spojenom kráľovstve s osobitným poukazaním na Škótsko.

Úradný preklad zobrazenej jazykovej verzie nie je k dispozícii.

Kliknutím semsa zobrazí strojový preklad tohto obsahu. Upozorňujeme, že strojový preklad poskytujeme len na kontextuálne účely. Vlastník tejto webovej lokality nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za kvalitu strojového prekladu.

-----slovenčina-----bulharčinašpanielčinačeštinadánčinanemčinaestónčinagréčtinafrancúzštinachorvátčinataliančina
lotyštinaitovčinamaďarčinamaltčinaholandčinapolštinaportugalčinarumunčinaslovinčinafínčinašvédčina

Pramene práva

K základným prameňom práva škótskej jurisdikcie v Spojenom kráľovstve patria:

primárne právne predpisy vo forme **zákonov parlamentu Spojeného kráľovstva** (Acts of the United Kingdom Parliament) a **zákonov škótskeho parlamentu** (Acts of the Scottish Parliament)

právo Európskej únie

sekundárne (alebo podriadené) právne predpisy vo forme **zákonných nástrojov** (Statutory Instruments) a **škótskych zákoných nástrojov** (Scottish Statutory Instruments). Niektoré podriadené právne predpisy môžu byť vydané ako **úradné nariadenia** (Administrative Orders),

Obyčajové právo ako bolo vytvorené na základe súdnych rozhodnutí.

Druhy právnych predpisov – opis

Primárne právne predpisy alebo **zákony parlamentu**, vypracováva parlament Spojeného kráľovstva v Londýne a tieto sa môžu vzťahovať na celé Spojené kráľovstvo alebo na jeho časť. Parlament Spojeného kráľovstva tiež schválil **prenesenie zákonodarej právomoci** na poverené parlamenty a zhromaždenia, na základe ktorej môžu vypracovávať primárne právne predpisy týkajúce sa obmedzeného rozsahu predmetov, ktoré budú platiť v ich vlastných jurisdikciách. Ostatné primárne právne predpisy môže výlučne vypracovať panovník v rôznych formách, ako napríklad nariadenia rady, vyhlášky, kráľovské výnosy, kráľovské pokyny, nariadenia a výsadné listiny (Orders in Council, proclamations, royal warrants, royal instructions, regulations and letters patent). Sekundárne právne predpisy sa vyhotovujú na základe právomoci, ktorú Jej Veličenstvo alebo zákon Jej Veličenstva udeľuje Rade, ministrom, rezortom (ministerstvám), škótskym ministrom alebo iným orgánom alebo osobám. Tieto predpisy sa tiež nazývajú **delegované alebo sekundárne právne predpisy** a zákon, ktorým sa udeľuje právomoc, sa nazýva zmocňovací alebo oprávňujúci alebo „materský“ zákon. Sekundárne právne predpisy môžu mať rôzne názvy (napríklad nariadenia rady, nariadenia alebo predpisy) a tieto možno spoločne nazvať ako „zákonné nástroje“ alebo „škótske zákonné nástroje“.

Zákonom o Škótsku z roku 1998 bola ustanovená a prenesená právomoc na škótsky parlament v Edinburgu. Na základe neho bol v Škótsku (po referende) obnovený samostatný parlament, o ktorý Škótsko prišlo po vytvorení únie s Anglickom a Walesom v roku 1707. Keďže je však Škótsko naďalej súčasťou Spojeného kráľovstva, parlament Spojeného kráľovstva môže v určitých oblastiach ešte vždy vydávať právne predpisy. Primárne právne predpisy môže vydávať aj škótsky parlament v predmetných oblastiach, ktoré mu boli postúpené podľa zákona o Škótsku z roku 1998 (a podľa zákona o Škótsku z roku 2012). Tieto zahŕňajú: zdravie; vzdelávanie; miestnu samosprávu; sociálnu prácu; bývanie; plánovanie; turizmus a hospodársky rozvoj; niektoré aspekty dopravy; spravodlivosť; slobodu a bezpečnosť vrátane väčšiny aspektov súkromného práva a trestného práva; políciu a požiarnu službu; mnohé aspekty životného prostredia; poľnohospodárstvo a rybníctvo; šport a umenie a vykonávanie medzinárodných záväzkov vo zverených oblastiach. Zákon o Škótsku z roku 2012 rozšíril tieto postúpené právomoci na ďalšie oblasti ako napríklad niektoré aspekty daní. Škótske zákonné nástroje môžu vydávať aj škótski ministri na základe právomocí udelených na základe zákonov parlamentu Spojeného kráľovstva alebo škótskeho parlamentu.

Právomoc vypracovávať **medzinárodné zmluvy** v mene Spojeného kráľovstva má Koruna, t.j. panovník na základe kráľovskej výsady, konajúci po porade s vládou Spojeného kráľovstva. Parlament Spojeného kráľovstva nemá žiadnu formálnu úlohu pri uzatváraní zmlúv, ak si však zmluva vyžaduje zmenu právnych predpisov alebo pridelenie verejných finančných prostriedkov, bude o tom parlament hlasovať obvyklým spôsobom. Všetky zmluvy s EÚ vyžadujú pre svoju implementáciu v Spojenom kráľovstve právne predpisy, preto podliehajú parlamentnému preskúmaniu. Keď nadobudne platnosť zákon o ústavnej reforme a vládnutí z roku 2010, zmluva sa bude môcť ratifikovať, len ak a) štátny minister najskôr predložil parlamentu kópiu zmluvy, b) zmluva bola uverejnená a c) uplynula lehota 21 zasadacích dní bez toho, aby parlament rozhodol, že sa zmluva nemá ratifikovať.

Hierarchia právnych noriem

V prípade kolízie medzi rôznymi prameňmi práva sú základným fórom na ich vyriešenie súdy. Súdy môžu riešiť aj spory týkajúce sa výkladu práva. Vzhľadom na to, že v Spojenom kráľovstve neexistuje „písaná ústava“, zákon parlamentu nie je možné napadnúť na súde ako „protiústavný“. **V ústavnej doktríne „parlamentnej suverenity“** sa uvádza, že parlament Spojeného kráľovstva je najvyšším zákonodarným orgánom – v tom zmysle, že môže vypracovať alebo zrušiť akýkoľvek zákon, a že žiadny iný orgán nemôže zrušiť alebo spochybniť platnosť parlamentného zákona.

Avšak doktrína parlamentnej suverenity je vymedzená členstvom Spojeného kráľovstva v Európskej únii. Na základe **zákona o Európskych spoločenstvách** z roku 1972 tvorí právo Európskej únie súčasť práva Anglicka a Walesu (a Škótska a Severného Írska). Vnútroštátne právne predpisy musia byť vykladané tak, aby vždy, keď je to možné, boli v súlade s právom EÚ.

Zákon o ľudských právach z roku 1998, ktorým sa zapracoval Európsky dohovor o ľudských právach do práva Spojeného kráľovstva, udeľuje súdom ďalšiu právomoc, na základe ktorej je možné spochybniť parlamentné zákony. Vnútroštátne právne predpisy je v najvyššej možnej miere potrebné vykladať tak, aby boli zlučiteľné s právami obsiahnutými v dohovore.

Rozhodnutia súdov, a predovšetkým odvolacích súdov, zohrávajú v rozvoji práva dôležitú úlohu. Nielenže poskytujú smerodajné rozhodnutia týkajúce sa výkladu právnych predpisov, ale tiež tvoria základ občajového práva, ktoré vyplýva zo súdnych rozhodnutí v predchádzajúcich prípadoch (alebo judikatúry).

Pokiaľ ide o to, rozhodnutia ktorého súdu zaväzujú iné súdy, všeobecnou zásadou je, že súd bude viazaný predchádzajúcimi rozhodnutiami vyššieho súdu. Vo vzťahu k veciam práva Európskej únie je Európsky súdny dvor najvyšším orgánom. **Najvyšším trestným súdom** v Škótsku je Najvyšší trestný súd, kým **Lordi práva** (Law Lords) v hornej snemovni pôsobili ako Najvyšší súd pre civilné záležitosti v Škótsku. Nahradil ich však nový Najvyšší súd, ktorý vznikol 1. októbra 2009. Lordi práva sa stali prvými sudcami Najvyššieho súdu a Najvyšší Lord práva sa stal jeho predsedom.

Inštitucionálny rámec

Inštitúcie, ktoré sú zodpovedné za prijímanie právnych predpisov a za rozhodovací proces

Primárne právne predpisy vytvára parlament Spojeného kráľovstva v Londýne. Predtým, ako sa **návrh právneho predpisu** (známy pod názvom návrh zákona) stane **parlamentným zákonom**, musia ho schváliť obe snemovne parlamentu: Obe snemovne prechádzajú týmito fázami:

prvé čítanie (formálne predstavenie návrhu zákona bez prerokovania),

druhé čítanie (všeobecná rozprava),

fáza výboru (podrobné preskúmanie, rozprava a pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. V Dolnej snemovni táto fáza vo všeobecnosti prebieha vo výbere pre návrhy zákonov týkajúcich sa vecí verejných),

fáza vypracovania správy (príležitosť pre ďalšie pozmeňujúce a doplňujúce návrhy),

tretie čítanie (posledná príležitosť pre rozpravu, pozmeňujúce a doplňujúce návrhy v Snemovni lordov).

Potom, čo návrh zákona schválili obe snemovne, návrh sa vráti prvej snemovni (tam, kde sa s ním začalo), aby bolo možné zvážiť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy druhej snemovne.

Na konečnom znení sa musia dohodnúť obe snemovne. Predtým, ako sa dosiahne dohoda o každom slove v návrhu zákona, je možné, že sa uskutoční niekoľko kôl výmeny názorov medzi oboma snemovňami. Následne je možné návrh zákona predložiť na udelenie kráľovského súhlasu.

V škótskom parlamente prebieha podobný proces pozostávajúci z predstavenia návrhu zákona, posúdenia, prerokovania a hlasovania, hoci v parlamente s prenesenou právomocou je **iba jedna komora**. Proces má tri fázy:

1. fáza: príslušný(-né) parlamentný(-é) výbor(-y) prevezme(-ú) návrh zákona a pripraví(-ia) správu o základných zásadách návrhu zákona. Parlament na svojom zasadnutí posúdi správu a prerokuje, či súhlasí so základnými zásadami návrhu zákona. Ak parlament súhlasí, prechádza návrh zákona do 2. fázy,
2. fáza: návrh zákona podrobne posúdi výbor alebo príležitostne celoparlamentný výbor. V tejto fáze možno urobiť zmeny, ktoré sú známe ako pozmeňujúce alebo doplňujúce návrhy,

3. fáza: návrh zákona znova posúdi parlament na svojom zasadnutí. Možno ho ďalej pozmeňovať a dopĺňať a potom rokuje parlament, ktorý rozhodne, či návrh zákona v konečnom znení možno schváliť.

Potom, čo návrh zákona prešiel v parlamente Spojeného kráľovstva alebo Škótska všetkými parlamentnými fázami, zašle sa panovníkovi na udelenie **kráľovského súhlasu** a následne sa stáva **zákonom**. V Škótsku majú právni úradníci (Law Officers) štyri týždne, aby proti zákonu vzniesli námietky, ak si myslia, že nespadá do zákonodarných právomocí škótskeho parlamentu.

Primárne právne predpisy je vo všeobecnosti možné **zmeniť alebo zrušiť** len novými primárnymi právnymi predpismi. Avšak, existujú výnimky, na základe ktorých je možné predložiť určité pozmeňujúce a doplňujúce návrhy alebo zrušenia na základe zákonného nástroja pokiaľ implementujú záväzky EÚ alebo časť legislatívnej reformy, ktorá znižuje alebo odstraňuje regulačné zaťaženia. Takéto nariadenia si však pred vykonaním vyžadujú schválenie oboch snemovní parlamentu.

Primárne právne predpisy vstupujú do účinnosti v súlade s **ustanoveniami o nadobudnutí účinnosti**, ktoré sú súčasťou zákona. V zákone môže byť určený konkrétny dátum nadobudnutia účinnosti. Môže ním byť bezprostredne deň kráľovského súhlasu, konkrétne stanovený deň (v zásade najmenej dva mesiace po udelení kráľovského súhlasu) alebo deň, ktorý určí minister alebo ministerstvo vydaním nariadenia o nadobudnutí účinnosti (zákonný nástroj).

Jednotlivým ustanoveniam zákona je možné priradiť rôzne dátumy nadobudnutia účinnosti.

Dátum nadobudnutia účinnosti ktorejkoľvek časti sekundárnych právnych predpisov sa vo všeobecnosti stanoví v samotnom nástroji. Výnimočne je možné dátum nadobudnutia účinnosti uverejniť vo forme oznamu v úradných vestníkoch (londýnsky alebo edinburský úradný vestník).

Právne databázy

Existuje niekoľko právnych databáz.

Webové sídlo **Úradu pre informácie verejného sektora** (Office of Public Sector Information - OPSI) obsahuje úplné znenie **všetkých primárnych právnych predpisov**, ktoré prijal parlament Spojeného kráľovstva, škótsky parlament, zhromaždenie Severného Írska a národné zhromaždenie pre Wales, spolu so všetkými **sekundárnymi právnymi predpismi**, ktoré sa vzťahujú na Spojené kráľovstvo ako celok alebo na isté časti Spojeného kráľovstva. Prístup do tejto databázy je bezplatný. Prístup k týmto informáciám je bezplatný.

Revidované primárne právne predpisy, ktoré sa týkajú všetkých častí Spojeného kráľovstva od roku 1235 až do súčasnosti sa nachádzajú v **databáze právnej úpravy Spojeného kráľovstva**. Prístup k tejto databáze je bezplatný.

Aj keď sú **všetky škótske právne predpisy** dostupné na webových stránkach OPSI, všetky škótske primárne a sekundárne predpisy prijaté a vydané od prenesenia právomoci v roku 1999 sú k dispozícii aj na webovom sídle **Kráľovského tlačového úradu pre Škótsko**. Prístup k týmto právnym predpisom je bezplatný.

Oficiálnym webovým sídlom právnych predpisov Spojeného kráľovstva je webové sídlo **Legislation.gov.uk**, ktoré zahŕňa webové stránky OPSI, ako aj databázy právnej úpravy, a ktoré nahrádza webové stránky Kráľovského tlačového úradu pre Škótsko

Súvisiace odkazy

Úrad pre informácie verejného sektora (OPSI), databáza právnej úpravy, webové sídlo legislation.gov.uk, Kráľovský tlačový úrad pre Škótsko

Posledná aktualizácia: 04/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.